

Most jelent meg
Kerpely Béla könyve:

„Nimródok a fronton“

Mulatságos vadászese-
tek a nagy háborúból.

Vadász milliőben tartott haditudósítások, melyek
a vadászt és nem vadászt egyaránt érdeklik.

A diszes kiállítású kötet

= ára 2 korona =
(bérmentes küldéssel 2 K 40 f).

Megrendelhető: a „NIMRÓD“
képes vadászújság kiadóhivata-
lában, Bpest, IV., Egyetem-u. 4.
(Franklin-Társulat) a pénz be-
küldése vagy utánvét mellett.

Fronton levő hozzátartozójának nem
küldhet ennél kedvesebb olvasmányt!

Most jelent meg!

Köveskúti Jenő
versei

ÁRNYAK

Szalay Pál rajzaival

Ára 3 korona

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrásy-út 21.
és minden könyvtárban

ÚJ KÖNYV!

Magyar katonatisztek hőstetteit
örökíti meg

A MI HŐSEINK

Tisztjeink hőstettei
a világháborúban

WOINOVICH EMIL
cs. és kir. gyalogsági tábornok
vezelése alatt szerkesztette
VELTZE ALAJOS
cs. és kir. alezredes, a cs. és kir.
hadilövétár osztályfőnöke.

Közreműködtek:
REICH ÁRPÁD
m. kir. honvédtiszár-alezredes
BENEDEK ELEK és
BENEDEK MARCELL

Képmellékletekkel

Ára kötve 6 korona

A Franklin-Társulat kiadása

Kapható minden könyvkereskedésben

41. SZ. 1916. (63. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, OKTÓBER 8

Szerkesztési iroda: IV. Vármeze-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

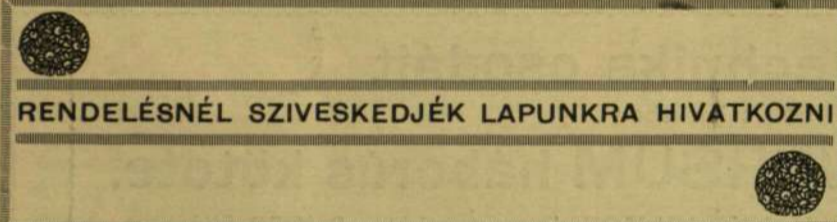
Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — — 20 korona.
Félévre — — — 10 korona.
Negyedévre — — 5 korona.

A „Világkrónika“-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postallag meg-
határozott viteldij is eszolandó.

Török szerencséseje örök!

Szállóige még nem vált be oly fényesen, mint az általánosan ismert: Török szerencséseje örök!, mert a

400.000 koronás legnagyobb főnyeremény

ismét csak a mi vevőinknek jutott, amennyiben az ma a szerencsés bankházunkhoz tartozó 87158. számú sorsjegyre esett.

Ugy látszik, hogy t. vevőink a nagy nyereményekre előjegyzik magukat, miután az előző (35.) sorsjátékban a nagy jutalmat 600.000 koronát, valamint a legnagyobb főnyereményt, a 400.000 koronát is tisztelt vevőink nyerték.

Siessen tehát, hogy ezen szerencsés bankházból sorsjegyet biztosítson a saját részére.

Az I. oszt. sorsjegyek ára:

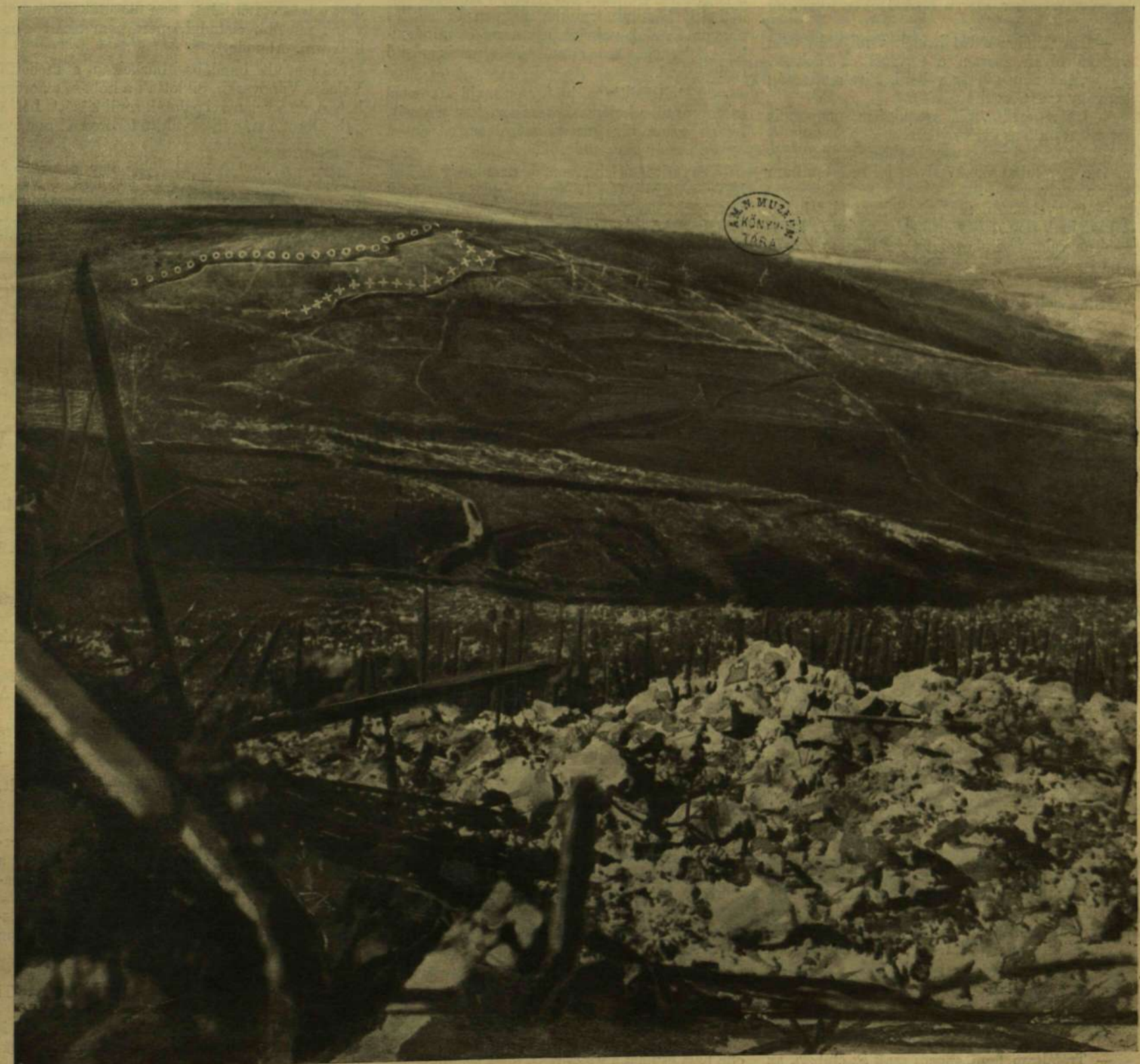
$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy 1'50 korona	$\frac{1}{4}$ sorsjegy 3— korona	$\frac{1}{2}$ sorsjegy 6— korona	$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12— korona
---	-------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------

Ön is bizonyára nemsokára meggyőződik szerencséséről, ha nálunk „Török szerencséseje örök“ szállóige alatt sorsjegyet vásárol. Megrendelések:

TÖRÖK A. és TÁRSA BANKHÁZ R.-T.

Budapest, IV., Szervita-tér 3-a. intézendők.

Budapest, 1916. szeptember 26-án.

A SAN-MARTINO A SAN-MICHELÉRŐL NÉZVE. A GÖRZI HIDFŐ ELFOGLALÁSA ELŐTT. ○○○○○OLASZ ÁLLÁSOK, + + + + + A MI ÁLLÁSAINK.

GÖRZ VÉDELME. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

SZENT BORBÁLA KÉPE.

REGÉNY. — IRTH HAVAS ALISZ.

(Folytatás.)

XX.

Édit a homokon pihent és olvasott, de hirtelen úgy lecsapta a könyvet, hogy Magdát, ki a közelben volt, meglepte.

— Nincs türelmem olvasni. Megyünk egy kicsit járkalni?

— Jó. — És elindultak, de Édit hamar elfáradt s leült egyik moskonira.

— Nem tudom, Magdi, ma nem érdekel a tenger. Nem tudom, mihez fogjak, semmihez sincs kedvem.

— De hát mi van veled?

— Nem tudom. Talán hazamennék a villába.

— Ugyan, ezt a szép napot itt hagyni, vesztesség. Édit, kár, hogy nem vagy őszinte hozzám. Hisz téged nagyon izgat valami, éget a homok, untat a tenger... Mi ez?

— Nem szabad, hogy engem izgasson valami, elsimul bennem minden zavar, derülnek, nyugodtnak kell lennem, akarom. A mi volt és a mi van, már mind elmondtam neked, tudod azt is, hogy szeretnék a könyv fordításához fogni, de nem jött még válasz.

— Ha mindenem túl lennél, a mi volt, nem várnád olyan nagyon a fordítás engedelmét. De jó, hát nem akarsz vallani. Bizalmatlanság ez, vagy gyerekes titkolózás?

— Gyerekes? ... oh, azt hiszem, nagyon is látszik rajtam az évek nyoma.

— És ez baj volna egy Buddhó gondolkodásnak, egy bikkuninak? Ilyen jól megtanultam már a nyelvedet...

— Gúnyolsz. Én nem szegődtem el sehova, bikkuninak sem. Hogy én határozottan és hivatalosan valamelyik kategóriához kössöm magamat? Szabadon valom azt, a mit vallok s az Buddhával és követőivel már eredetileg is rokon volt, azért hat rém oly erővel... Csak...

— Csak?

— Vannak hangulatok, a lelki világ alapanyagából kisütött porfűszemek... még az ilyen vére vált felfogás sem állandóan egységes az emberben...

— Ha többet nem akarsz mondani, beérem ennyivel.

E napon nem maradhattak oly soká a tengerparton, mint máskor, Éditnek nem volt nyugta. Hazamentek. A gyermekek előrszaladtak, jóval előbb érkeztek meg s Gabi nemsokára tánczolja ugrált elbük, sürgőnyt lobogtatva, utána lépegetett a kihordó, biciklijét vezetve. Mikor már majdnem hozzájuk ért, elkomorodott a legényke. Jaj, nincs valami baj odahaza?

Édit sokáig olvasta a sürgőnyt, nem is vette észre, hogy a postakönyvet nyújtják feléje s alá kell írnia. Akkor aztán Magda odafirkantotta a maga nevét, borralozta s elboesátotta a postásleányt.

«Végre, amny év esőndje után hírt kaptam kiadóm révén. Kedden odaérkezem, ha nem akarja, táviratozzon. Berlin, Hotel Palace. Vilnovskij.» — Ez volt a távirat.

Magdi, miután ő is elolvasta, először is megcsókolta barátját, aztán azt mondta: Nem kell félned az évek miatt, valami lelkes vonás gazdagítja arcodat s mozdulataidat.

Éditből csak most tört ki az öröm hangja.

— Siessünk, siessünk haza...

Magdi karonfogta. — Hiszen csak kedden jön, négy nap múlva. Persze, meg akarod mosni a hajadat még ma, de szebb lesz, ha holnap, s a napon szárítod. Addig csak olvasd Buddhát.

Mélyszéges tekintettel fordult feléje Édit:

— Azt is.

— Ugyan, csak tréfáltam.

— Igen. Nagyon szeretem őt, de nem szabad elfelejtenem, a mit éveken át magamról s életéről megtanultam.

— Tréfáltam, ím, engedj csak az emberi, az asszonyi boldogságnak s ujjongj, hogy jut neked belőle s ne gondoldj arra, hogy rövid.

— Én nem tréfálok. A szenvedély most új

erőre kap bennem, jaj, nehéz várakozás és próba lesz, ő még szenvedélyesebb, mint én. De eddigi tetteink és eddigi fejlődésünk már meghatározóak jövőnknek. Senki sem számíthat teljesen más életre, mint a milyet már ennyi időn át élt, mert lehetlent kíván. Mi tudjuk. És... nem szabad abba a hibába esnem, a mibe sokszor és könnyen esnek ilyen nők, mint én, hogy mikor rájuk mosolyog az ilyen lehetőség, akkor hirtelen elfelejtnek mindent, a mit eddig akartak és a mit megtanultak, hirtelen, könnyen és akarattal felejtik, mintha nem is volna mindez, pedig előbb-utóbb eszükbe jut, mert van.

— Ugyan, fojtsd el most a filozófiát.

— Nem a kietlenek, a kiegészítők válnak értéké, hanem mi, a kik választhatunk: Mindent elvenni, vagy minden mellett elmenni, a mi nekünk nem is minden. Neki és nekem, nekünk... És most látod, sürgönyözöm kellene, hogy ne jöjjön, miért kísértük magunkat? De ehhez nincs erőm és talán nem is baj, mert ha úgy lesz, a hogy én szeretném, akkor olyan barátság fejlődhetik közöttünk, mintha nagyon öregek és nagyon fiatalok volnánk egyszerre és mindenünk folytatja a maga munkáját, a másik erősítő segítségével.

— Látod Éditkém, ha így ég majd a szemed és az arcod, a hajad vöröses fényű lesz, pompás, hiszen csupa tűz leszesz, megolvastod azt a repülő filozófust és a filozófiát is...

— Sápadt leszek nagyon, de nem baj, nem baj, ha öregedtem is és a hajam is mindegy... ügyiszeret... Hanem fehérbe öltözöm, mint régen mindig. Ügy-e inkább, mint sötét selyembe? S vajjon meg tudom még csinálni a régi frizurám? Emlékszel a Santa-Barbara kép reprodukciójára? Vajjon hasonlítok még hozzá, nem tudod? Azt senki más nem vette észre, csak ő.

— Már font voltak a terrasszon, vajjon hogy is kerültek oda?

— A kópárkányra könyököltek.

— Sokért nem adnám, ha nyugodt volnék, — mondta Édit.

— Vagy annak látszanál.

— A két gyerek robotogt hozzájuk. — Vacsorázn! Mangiare! Mangiare! — Gabi, jön az Éjszem herceg.

— A ficska nagy szemeket meresztett:

— Minek?

— Hogyan kérdeztél ezt?

— Minek jön? Hát nem vagyunk mi itt jól így, a kik vagyunk? És most mindig neki fogsz mesélni? Rólam is? Nekem mindig ő róla meséltél. Jobb úgy, a hogy eddig volt.

— A kis egoista!

— Édit, a fűgét előbb meghámozta, aztán mosod?

«Édes apám, édes anyám, Ne bizzatok most semmit ráim, Nézzétek el, ha hibázok, Tudom is én, mit csinálok!»

— Miért mondja ezt, Édit néni? — kérdezte a kis leány.

— Ne fájjon attól a te fejed, — felelte Gabi hamarosan, nagyos méltósággal.

Másnap, vasárnap misére ment az egész ház s szinte megbánta Édit, hogy otthon maradt. Valami úgy vonta utánok. Magdiék a partra mentek, ő elvált tőlük s lassan haladt a katólikus templom felé. Nem is volt más a helységben. A mint odaért, megcsapta a hűvösség, érezte, hogy ha belépne innen a fényes napról, kápráznék a szeme a sötétben s lökdösnék az emberek. Megkerülte a templomot s a néptelen parton ment, még mindig lassan. Szikrázott a tenger a verőfényben.

Hála! Hála! Hála! a honnan a jó jön, szállj oda hála és hála a rosszért is, mert semmi se jön hiába. Hála mindenért, terjedjen, nőjön minden, a mi jó, kedves, hogy mindenki, minden üsszék, lobogjon az örömben. De... mégse, ne lobogj,

öröm, ne áradozz, hanem zománcozz be mindent meg nem romló, azúros zománczsal. Nyugodt öröm, maradj velem s erő, akarat, maradj velem, ura leszek a boldogságnak... Margit, ha tudnád!

Meleg nap volt, de Édit vidáman foglalkozott a gyermekekkel. Este Magdinak beszélt Vilnovskijról; ezzel végezte:

— Látod, élettársnak nem való, túlcsep a hétköznapias formán, de megértheted, hogy nem ok nélkül szeretem.

— Nem tudom, mit akarsz ezzel, hogy élettársnak nem való. Mit tudod azt, a míg nem próbáltad, ha máskülönbön akár úgy ismered is?

Nem felelt. És eljött a harmadik nap. Nem az átzező örömmel ébredt Édit, mint eddig, szomb'óta, az az öröm már kissé megszokottá vált és most már arra gondolt, hogy magához méltóan kell örülnie, magához nemcsak mint nőböz, hanem a kialakult gondolkodásához méltóan. És készült a másnapra. Estefelől félni kezdett a másnapról. Most nem filozófiát. Szeretett volna mielőbb elaludni, mert nem akart gondolkodni. Álmodott.

Szánon ült bundába burkoltan s mellette Valodja Vilnovskij. Siklottak a hóban, az orosz hóban, de a velencei paloták sorai között. Látta a Ca-Dorot, aztán friss, vakító fehérén a Fondaco dei Turchit. Egy keskeny kis erkélyes ház előtt megálltak, talán a Desdemona palotája volt, s szánjukat gondolkodni való karóhoz kötötték. De mire a lépcsőn fölérték s visszazétek, már nem Velenceze volt ott, hanem sokkal közönségesebb világváros utcája. Tisztán látott egy bizancias templomot. Szőnyeges, szép teremben haladtak egy kicsi, magyaros, sőt székes szobáig. Varrottas párnához dől, mikor leült.

— Hát ez már idekerült? — kérdezte a férfi ideges szemrehányással s kis faragott poiczról fölemelte az olvasót.

— Ide? Ez a legkedvesebb szobám.

Csodás tisztán látta arcán a fitymálást, a mint körülnézett.

— Bennetek sohasem lesz művész, hiába. Álmodtam, hogy ez a «bennetek» a nők, a magyarok, vagy a magyar nők?

Gabi lépett be, katonaiskolai ruhában, de nagyobb, idősebb kiadásban. — Látta az álmodó, hogy a saját szemében fényhidak verődnek s a fia szemének partját keresték. A kezében vastag könyvet tartott, apja művét.

— Már ezt olvasod? — kérdezte az anya ámuló örömmel, — a buddhizmusról?

— Dehogy, — mosolygott a gyerek, — csak a papirt tettem reá, a min rajzoltam.

— Mutasd, mit?

Valami különös grafika volt, újszerű. A tárgy pedig régi. Léda a hattyúval.

Az apja föléje hajolt, elvörösödött s heves lendülettel nyakonteremtette fiát és rákiáltott: Ilyet mersz rajzolni?

A fiú komoran nézett reá, fél arca piros volt, a másik fél csak kezdett pirulni.

— Hát mit rajzoljak?

— Nos, híres pedagoga, — felelt neki, fordult a férfi gúnyosan Édithez s ő körülnézett a szobáskában, a kis Santa-Barbara képre mutatott, mely előtt piros méces állt.

A fiú szánakozással enyhített, azaz súlyosbított gúnynyal nézett reá. Aztán meleg hangon azt kérdezte: Édes anyám, mi lesz ebédre?

— Lesz nyers uborka is, — felelte Édit.

— Kiütött a háború, — szólt Valodja. — Ti magyarok, hozzánk szítsatok.

— Édit! rémült Szabóné, mert akkor már ő is ott volt és Rózi is, ki haraggal rántotta magához az ál-Gabit. — Gyere haza!

Fegyveresek rontottak be, olyanformán, mint Benczur képén Rákóczihoz.

Fölbredt. Az olasz reggeli nap már széles

GÖRZ VÉDELME.

Balogh Rudolf képeles.

kedvében nevetett, Gabi teljesen felöltözve a terraszról pillantott be.

— De rosszat álmodtam, — mondta még álmodó szemmel s megborzongott.

Nem kellene az állomáson várnod? — kérdezte később Magdi. — Elvégre éretted tesz akkora utat.

— Nem. Nem is tudjuk, melyik vonattal jön a sok közül.

Sápadt volt s komoly nagyon. Az egész társaságon izgalom vett erőt, még legkevésbé Édit érezte, hitte, hogy már legyőzte.

— Aztán ne légy filozóf, — tanácsolta még egyszer Magda.

— Úgy fogunk találkozni, mint két igazi barát, egyszerűen s hiszem, hogy nyugodtan.

Nem tudták, hogy a napnak melyik részében érkezik, Anconába jövetelét nem állapíthatták meg, kimondták, hogy bizonyára estére várhatják, hogy kimondjanak valamit.

Mikor délben a strandról visszatértek, fölmentek szobájukba, hogy rendbeszedjék magukat ebédhez. Édit dús tubarózságot talált szobájában, Magdi csempészte be. Az alsó virágok nyitlak, felfelé mind csukottabb bimbók, rózsaszín ajakkal. Tele volt a szoba illattal.

Már elkészült, még egy virágot tört le s fölfűzte.

Gabi rontott be.

— Itt van!... Megismertem a szemérről! Esterina úgy sikított. Utána tudakozódott, fölzaladtam, mindjárt itt lesz... a terrasz felől...

A létört tubarózsza a földre hullott...

Édit rátette kezét a kis asztalra, mely mellett állott s nem tudott előre lépni... A könnyű lábú asztalka tánczolt a kómozaikon remegő keze nyomása alatt, úgy tánczolt, a hogy a nő szíve vert...

A napról aranyos-fényes terrasszon, az ajtóban, karsú férfialak jelent meg s hogy Édit nem ment elébe, nem tudott, ő termett bent és csókolta Édit kezét, előbb az egyiket, aztán a másikat s megint az egyiket... Gabi azt gondolta, hogy kimegy, de nem, olyan kíváncsi volt... egyet lépett... szándálja csosszant...

A léány fölemelte fejét a férfi válláról, csak egy pillanatig pihent ott, már nem volt olyan sápadt és újszerűen csengett a hangja: Édes barátom!

És aztán a bagyogó terrasszon az asztal mellett megálltak s rá tekintetük úgy fonódott egymásba, mint két imádságos kéz, még nem látták egymást, egymásban a máit, csak a tiz év előtti másikat... most nem is tudták, milyen volt az, mikor nem voltak együtt.

(Folytatás köv.)

nem lehetett a talajba vjni, ott egymásra rakott kövekből és homokszákokból épített falak pótolják a fedezéket. Minden új mennyi kapaszkodó, kitéve az ellenség tüzeinek. Egy-egy drótkadály föllállítása mondhatatlan fáradságba és veszélybe került. Az ellenség árkai sok helyen szinte érintkeztek a miénkkel, alig néhány méter választotta el egymástól a magyart és az olaszt. Sokszor ugyanannak a hegynek ugyanazon az oldalán a két fedezék. Följebb a lejtőn az olasz, alább a magyar, úgy hogy az olaszok könnyen belövelődözhettek felülről a mi fedezékünkbe. És katonáink mégis tartották, nagy türelővel szemben is. Mikor hivatalos jelentéseink a görzi hídfőt emlegették, a laikus olvasó nem is sejtette, milyen rengeteg szenvedést, önfeláldozást, hősiességet, szívósságot, erkölcsi és fizikai erőt jelent az a stereotíppé vált frázis, hogy: az ellenség támadásait visszavertük. A ki képeinket némi elképzeléssel erővel nézi, az fogalmat alkothat magának milderől. S a ki mindenn k figyelembe vételével elgondolja, hogy ezt a helyet nagy, sokszor túlyomó türelővel szemben egy évnél tovább tartani tudtuk, az tisztellett kell hogy elteljen hadseregünk teljesítményeivel szemben.

Ez az egy esztendő sokszorosan nagyobb siker, mint az olaszoknak Görz elfoglalása. Tudja ma már mindenki, hogy az olasz háború kitérőesek először elfoglalt állásainkat minden illetékes tényező csak ideigleneseknek tekintette, senki sem remélte, hogy ott oly sokáig tartani tudjuk magunkat. És mégis tartottuk magunkat, dacára egy sereg nagy erővel végrehajtott offenzívának az idei nyár derekáig. Olyan eredmény ez, a mely maga is fölé egy nagy csata diadalával.

A laikus közönség, mely jobbára a nagy területnyereség s nagy hadi szákmány szerint méri a hadisikereket, nem méltányolja eléggé a defenzív hadműveletek érdemét s nehezen tudja megérteni, hogy egy nagy offenzíva elhárítása és megtörése ép olyan győzelem, mint egy nagy támadás sikeres keresztülvitele.

A Görz körüli harcok mindenkinek megmutatják, mit jelent egy ilyen defenzíva és micsoda dicsőség egy minden tekintetben sokszoros túlerőjű ellenségnek oly hosszú időn át való feltartóztatása. S még ma is, két hónappal Görz elfoglalása után alig jutottak az olaszok valamivel előbbre, néhány kilométerrel odább feltartóztatták őket a mi hős csapataink.

Képeink a háború egy olyan részének dokumentumai, a mely a legtöbb anyaggal fog járulni a mai háború romantikájához s örökre hirdetni fogják a magyar katona dicsőségét.

OLASZ ÁLLÁSOK A SAN-MICHELÉN.

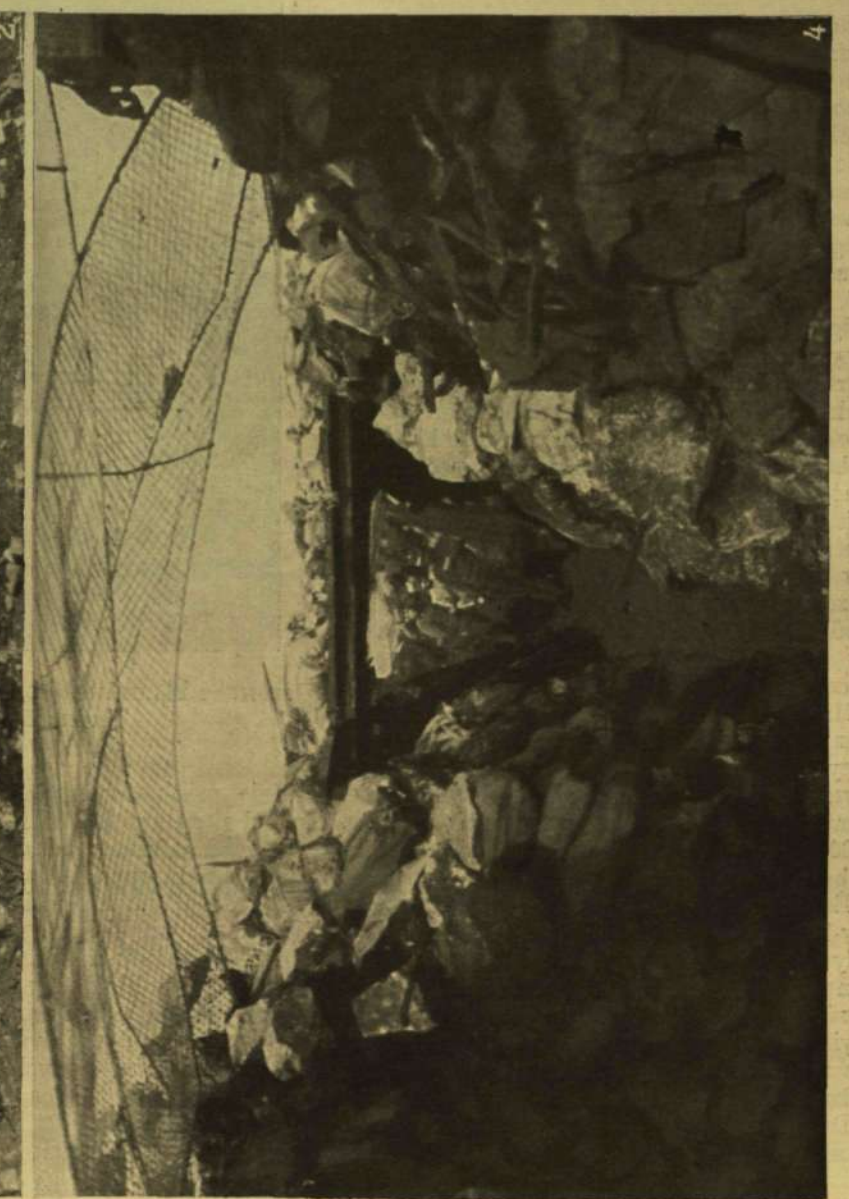
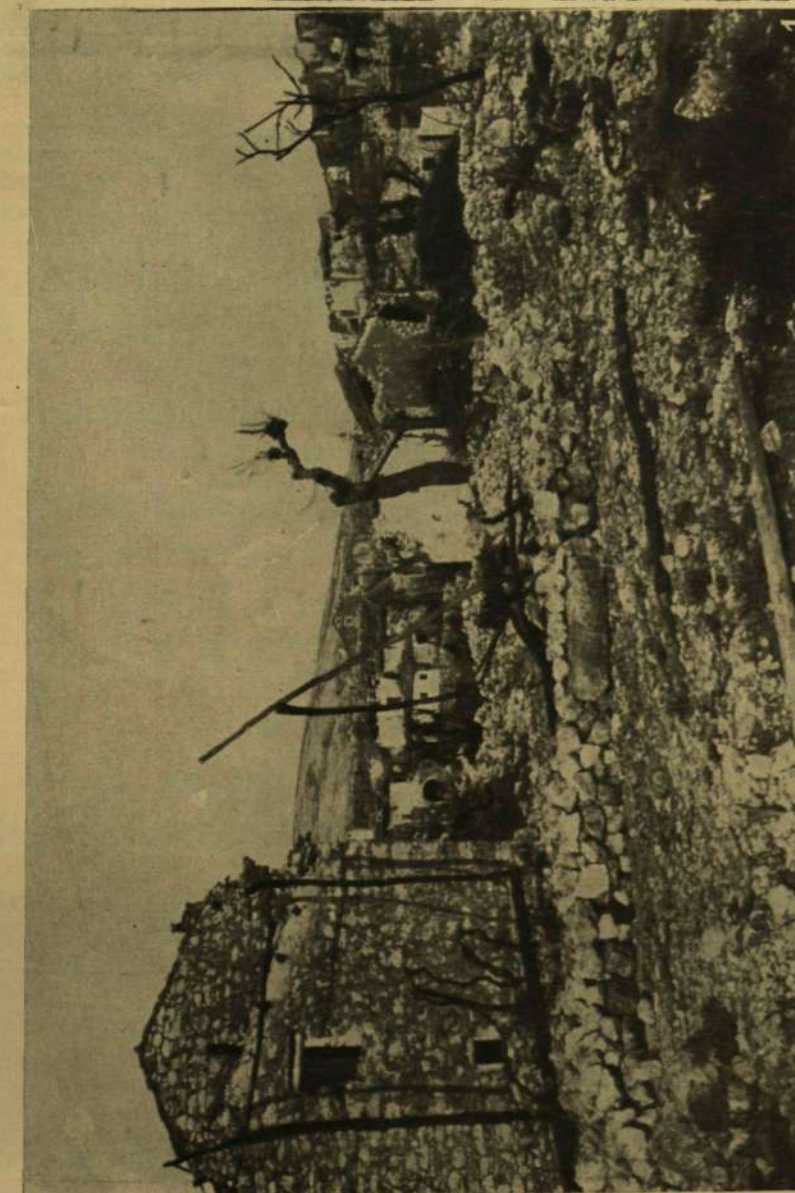

A PODGORA A 242-ES MAGASLATRÓL.

KILÁTÁS A PODGORÁRÓL A HIDSÁNCZOKRA.

GÖRZ VÉDELME — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvételei.

1. San-Martino falu. — 2. A Monte San-Michele kupja a görzi hídfő elfoglalása előtt. — 3. Lővészárók a San Martinón. — 4. Állásaink a San Martinón.

GÖRZ VÉDELME. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvételei.

A LEGNAGYOBB HADVEZÉRI FELADAT.

Nem volt még a világon eset reá, hogy hadvezér egy olyan roppant terjedelmű feladattal lett volna megbízva, mint a minőt Hindenburg tábornagnak kell megoldania. Nem akarunk arról szólni, hogy a parancsnoksága alatt álló katonák milliói akkora számot képviselnek, a mennyi számú katonát Krisztus születése óta összesen nem foglalkozott fegyverforgatással a világon, hanem csak a harezternek kiterjedésére és az ebből folyó nehézségekre gondolunk.

A ki nem látott legalább is nagyobb szabású hadgyakorlatokat, az elképzelni is alig bírja, hogy e feladattal szemben mekkora önuralomra, éberségre, lelki jelenlétre van a parancsnoknak szüksége. Már az aránylag kisebb csapatok vezetése is oly lélekerőt kíván, a mely csak kiválóbb emberek tulajdona. Nálunk mintegy húsz év előtt egy máskülönbösen igen szenális tábornoknak tizenhatezer embert kellett a király előtt vezényelnie, hogy hadvezéri képességeiről mintegy vizsgát tegyen, s néhány óra alatt úgy összehavarta a saját csapatait, hogy egyik ezredéről sem tudta hol áll. Pedig szemefénye volt ezt megelőzőleg a tábornoki karnak, s igen sokat reméltek tőle (Catinelli volt a neve.)

Micsoda feladat ehhez képest a Hindenburgé s az ő helyetteséé Ludendorfé! Neki nemcsak, hogy milliósokat kell naponta mozgatnia, hanem egyszersmind oly fronton kell azokat elhelyeznie, a melynek alakulását, terepviszonyait az egész 3600 kilométer hosszban ismernie kell, s tekintetbe vennie muszáj.

És mindezt úgy, hogy ő maga sok száz, esetleg egy-két ezer kilométernyire tartózkodik attól a helytől, a melyre nézve intézkedik. Mert bárhol van is a hadiszállása, a harezvonal bármely részén tartózkodik is, minél közelebb van az egyik fronthoz, annál távolabb esik a másiktól. Ha a Somme mellett dúló csatához van közel, akkor több mint ezer kilométer távolnyira van a Dnyesztortól vagy az Al-Dunától és viszont. Nemesak hosszú front fölött kell tehát intéz-

SZOMBAT DÉLUTÁN 100 LÉPÉSNYIRE A LŐVÉSZÁROK MÖGÖTT.

kednie, még pedig rögtönösen, — de egyszersmind nagy távolságból is.

A mi Hindenburg feladatának ezt az oldalát illeti, annak roppantsága akkora, hogy arról a világ eddigi hadvezéréinek fogalma sem lehetett. Hiszen az emberiség legnagyobb csatái eddig egy-két mérföldnyi területen mentek végbe. Egy-egy hódító hadsereg nagy utakat tett meg ugyan néha időn, de mindig csak kicsi helyet foglalt el összes csapataival, s a harezvonal száma is elenyészően csekély volt a mostaniakhoz képest. A leghosszabb harezvonalat eddigelé a japán-orosz háború alatt látta a világ, a midőn Mukden alatt 75 kilométer hosszúságú téren

folyt a küzdelem. És az egységes vezetés itt már akkora nehézségekkel járt, hogy az orosz balszárnyon álló Rennekampf tábornok három napon át nem kaphatott direkt utasítást a fővezértől Kuropatkintól, pedig ez utóbbi közvetlenül a front mögött tartózkodott. És hát minő esekélyesség az a 75 kilométer a mostani méretekhez képest!

Ezt a mostani háborút nem is lehetne vezetni így, mint a hogy vezetik, ha ép a legújabb idők alatt nem tett volna rohamos előhaladást a technika. Nem a hadi technikát akarjuk itt érteni, mert hisz nyilvánvaló, hogy annak fejlettsége nélkül már régen vége volna a mai mérkőzésnek. Az ismétlődő puskák, a gyorsuló ágyúk, a harmincz és felesek meg a negyvenkettesek ép úgy az újabb évek találmányai, mint a páncélvonatok vagy a Zeppelinek, de ezeket olyan férfiak hozták létre, a kik a haditechnika érdekében fogtak kísérletezéseikhez. De pl. Edisonnak eszébe sem jutott volna, mikor felfedezte a telefont, hogy az ő készüléke nélkül nem lehetne folytatni mostani arányaiban a modern háborút. (A minthogy Edison máskülönbösen is csak játékszernek tekintette a telefont, s egy esekélyességért adta el a patentét.) Pedig telefon nélkül nem vezetné Hindenburg egyszerre a francia és Oroszországban álló seregeket. A gépközi feltalálások se gondoltak arra, hogy ez a hadviselésnek lesz valamikor egy megbecsülhetetlen eszköze, melyen csapatokat fognak szállítani egyik frontról a másikra, s az eleséget viszik majd a küzdő katonák után. Marconi sem gondolt arra, hogy az ő drótnélküli táviró-készülékét tökéletesíteni fogják a németek, s besorozzák a hadieszközök közé. Az emberiség nagy felfedezői akaratukon kívül is hozzájárultak ahhoz, hogy megkönnyítsék a jövő hadvezérének a munkáját, a ki midőn milliós vezetésére vállalkozik, egyszersmind milliós munkáját használja fel a maga czéljaira. Egy agy működik a vezetésben, de ezer és ezer emberi agynak a felfedezéseit és tapasztalatait értékesítheti.

A SABOTTINO OSLAVJÁRÓL NÉZVE.

GÓRZ VÉDELME. — Balogh Rudolf, a harezterre kiküldött munkatársunk felvétele.

A CSÓK.

Emmi naplótredékeiből. — Irta Szoldos László.

1912. december. Megfoghatatlan, mit akar tőlem apus. Minden ujjamra két udvarlóm is akad, és ő mégis nyakrafőre ezt a szaszaeszi Jánosit akarja rámtukmálni. Szó, a mi szó, nem csunya fiú, de nem t hetek róla, én nem bírom megemészteni a sületlen tréfáit. «Lapis ignis» — kő (kőll) tűz? — «Jam coelum» — már ég, — unostuntig ilyen ostoba diákelméskedés-el bosszantja a társaságot. Aztán akkor körülnéz, hogy ki nevet. Én bizony nem nevetek, ha mindjárt megpukkad is az úri.

1913. november. «Kormos Aladárné, született Barátos Emilia.» Nem is hangzik olyan rosszul.

«Itthon van Kormosné nagyságos asszony?» «Üdvözlöm Aladárt, nagyságos asszonyom.» Hahaha, ez most már mind úgy lesz nemsokára. Barátos Emmike öt hét múlva begubózik a házaság drága selyemgubójába és szép lepke lesz belőle. Vagy nem szép lepke egy csinos fiatal menyecske? Hát én is az leszek, vegyék tudomásul! Önök is, drágalátos volt udvarlóm, a kik nem tudták kinyitni a szájukat, mikor lehetett volna, meg tik is, szemfogatog b aránók! Jól van ez így. Pompás! Mégis én megyek hamarabb férjhez és ti maradtok hoppon.

«Kormos Aladárné Emmi.» Ez még szebb. Titkárné öngyásága. Maja lesz osztálytanácsosné is belőle. Hogyne! Leszek én még miniszteri tanácsosné is. Méltóságos asszony. No, szemfogatog barátinók ott a petrezselyem körül, ezt csináljátok utánam!

1914. április. Pfu, beh rég nem volt kezemben ez a napló! Mit írjak bele? Teli van ostobasággal. Különb... azt hiszem, az egész élet egy ostobaság. «Lapis ignis?» «Jam coelum.» Mindennek más értelmet adni, mint a mije igazában van. No? Nem akkurát ilyen az élet?

1914. augusztus végén. Borzasztó ez a háború. Egész Budapest tele van katonasággal. Sorra jönnek búcsúzni hozzánk a fiúk, a régi jó ismerősök (és volt udvarlók), mert indúlnak a harezterre. Rettenetes. Istenem, milyen jó, hogy Aladár itthon marad. Fölmentették, mert nélkülözhetetlen a minisztériumban.

1915. december. Épp ma hallom Aladártól, hogy János az olasz harezteren elvesztette a félkarját. Sajnálom szegényt. «Lapis ignis.» «Jam coelum.» Vajjon van-e kedve még mókázni?

1916. augusztus 10.

Ma váratlan vendégünk volt. A félkarú János volt nálunk látogatásban. Igaz, hogy tőből hiányzik a jobbkarja, hanem ott is fifty g ám a mellén a vaskereszt. (Azt még az orosz fronton kapta tavaly). Milyen szép! Rökkant főhadnagy, mellén a vaskereszttel. Hát nem dicsőség ez? De bizony!

És, teremő atyám, hogy' megváltozott az egész ember, hogy' megkomolyodott a háború óta! Rá sem lehet ösmerni. Szent Habakuk, ha rá gondolok a régi János Gáborra és a maira, hát igazán ég és föld. Akarom mondani, megfordítva: föld és ég. «Jam coelum.» Most már igazán ég (mert ezt jelenti «coelum» magyarul), ahhoz a régi földön bukfenező szaszasághoz képest. A minő azelőtt volt a modora. Na, meg is mondom neki szombaton, ha eljön vacsorára.

Augusztus 12.

Aladár ma egész délután azzal bosszantott, hogy mért vagyok olyan, mint valami fagyos szent. Nagyszerű, nem tudnám miért? És egyáltalában hol van a megírva, hogy az asszony örökösén mindig csak mézes-mázos legyen? folyt on vigyorgon az urára. Talán csak nekem is szabad néhanapján rossz kedvemnek lenni, vagy micsoda, hisz utóvégre nem vagyok én rab-szolga! Nagyszerű! Különb is Aladár olyan különös ember. Nem látom át, mért kellett tegnap is vacsoránál olyan sanda képet vágni hozzá, mikor kociztattam Jánosival. Ezen csak nincs semmi megróni való! Aladárba azonban tegnap óta egyszerre csak beleütött a féltékenység.

— Nem gondolod, Emmi, — kezdte mindjárt tegnap vacsora után, alighogy János kitette a lábát tőlünk, — nem gondolod, kérlek, hogy talán túlságosan is figyelmes voltál Jánoshoz?

— Én? — meresztettem rá a szememet.

— Te... te... Természetesen, hogy te. És elkezdett csúfolni:

— Nem izlik a sült, János?

— No, vegyen még ebből a rétesből!

— Mi a szösz, János! Hát magával már kociztani sem lehet? — szóval utánozta, a hogy én beszéltem vele tegnap.

Nem borzasztó ez? Hát egy félkarú hős még annyit sem érdemel meg, hogy szívesen kínáljuk a főztünkből. Na, szépen gondolkoznak a hazafiságról ezek a fölmentett miniszteri titkárok!

Aztán most még én vagyok a fagyos szent. Mikor egész nap ilyesmivel üldöz. Nem, majd ragyogni fogok rá, mint a napsugár, mikor ilyen kiállhatatlan tud lenni.

Persze, az udvarlóm volt. És Aladár ezt tudja. Hanem azt már nem hiszi el, hogy sohse vettem komolyan. De másrészt az is igaz, hogy Gábor azóta már merőben más. Komoly ember lett belőle. Vaskeresztje van. Hős! Férfi!

«Lapis ignis?» «Jam coelum.» Dugjuk el ezt a szerencsétlen naplót, mert mindjárt hazajön vacsorára a kaszinóból, a hová délután elszaladt mérgében. T. i. az én drágalátos zöldszemű férjem. A bolond!

Augusztus 23.

Ma délután itt volt János. De csak rövid ideig, mert úgy látszik, ő is észrevette, milyen fanciesali képet vág rája Aladár. Hát hamarosan fölzedelődözött szegény feje. És én még csak ebédre sem mertem meghívni jövő vasárnapra, pedig akartam. Különb jobb így. Minek is? Nincs értelme!

Augusztus 25.

Na! Ha ezt Aladár megtudná, hát az rettenetes lenne! De olyan váratlanul jött az egész, hogy igazán magam sem tudtam, mit csinálók. Hiszen János már nem egyszer volt nálunk a nyáron és soha nem mondott semmi olyant, a miből gyaníhattam volna. Igaz, hogy Aladár is mindig itthon ült a nyakunkon, mint valami porkoláb. És én különben azért sejtettem is, hogy az ő udvarló korából való régi szerelme még nem alhatott ki a haru alatt.

Szóval, ma délben, tizenkét óraker egyszer csak betoppant hozzánk János.

— Még hivatalban van az uram, — fogadtam álmélkodó képpel.

És ő erre, a hogy ott ülünk ketten a szalomban, minden bevezetés nélkül egyszerre csak kirokkol vele, hogy még mindig szerelmes belém. Szerencsére épp ebben a perczben nyitott be a másik szobába a cseléd és:

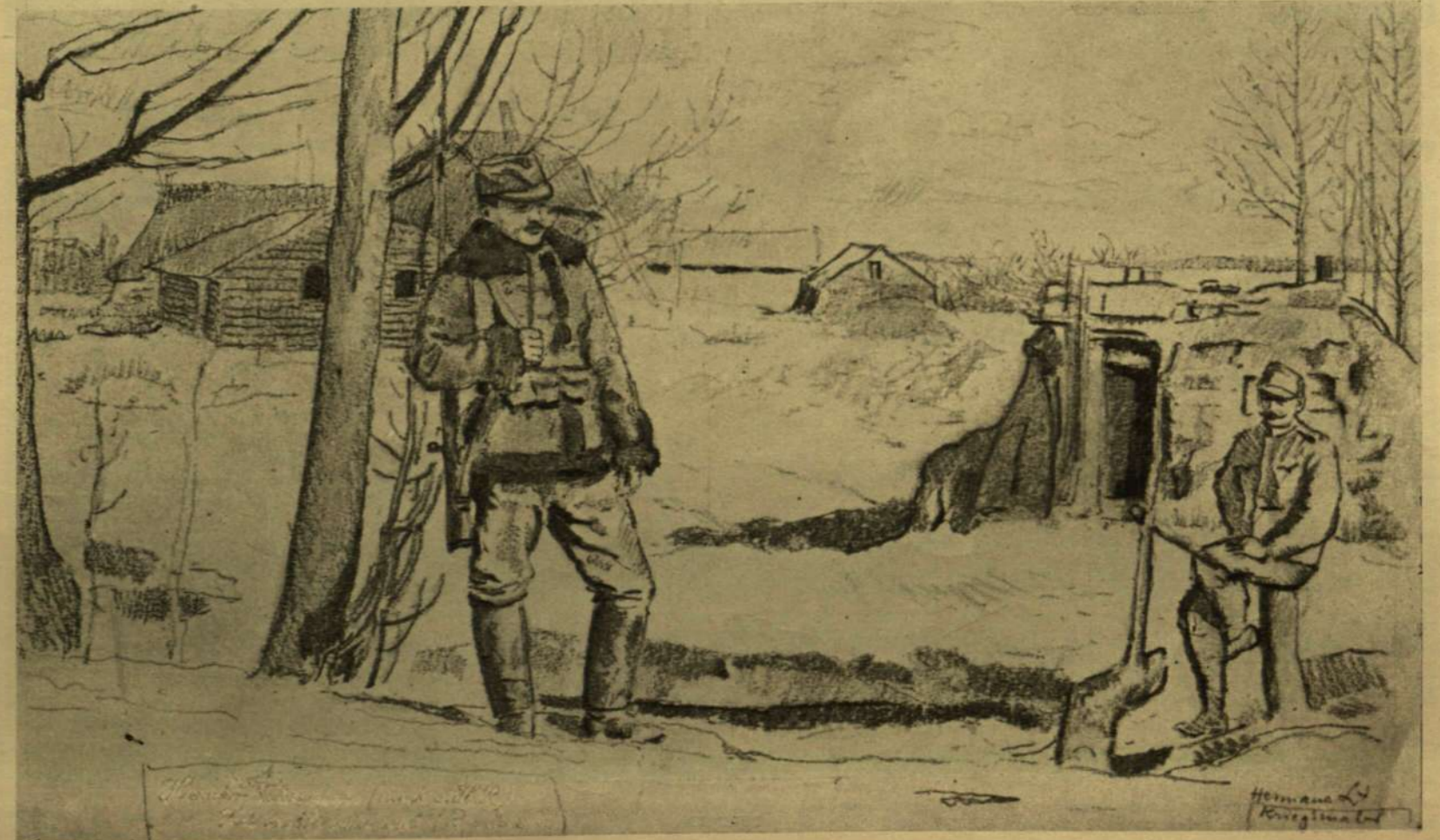
— Pardon, főhadnagy úr, — vettem véget a kínos jelenetnek, — nekem ki kell mennem a konyhára, mert segítenem kell a lánynak a főzésben.

Ő megértette és némán megszorítván a kezemet, elment.

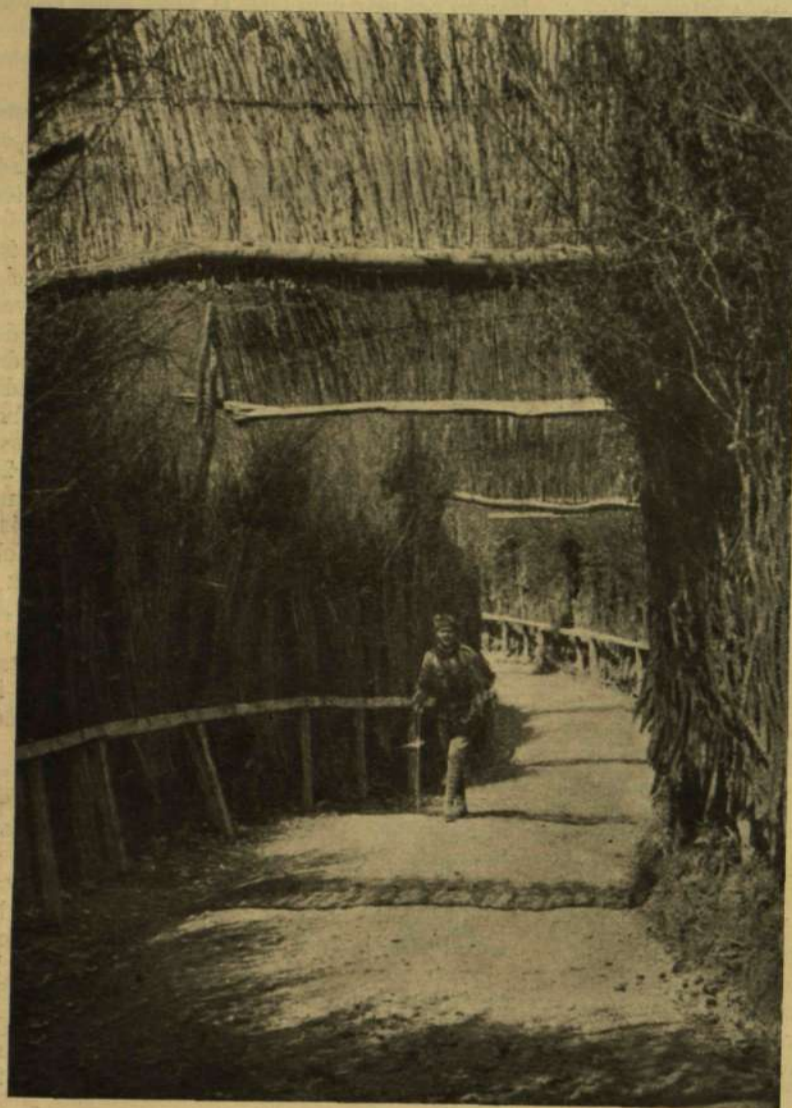
Sajnálom, szinte hogy a szívem sajog bele, de én tisztességes asszony vagyok.

Augusztus 31.

Betörték Erdélybe a románok. Délben, megint tizenkétórker váratlanul újra betoppant Gábor, de csak búcsúzni. Erdélyi fiú és még ma önként jelentkezik a harezterre a románok ellen. Azt mondta, hogy félkarral is tud rohamra vezetni. A hős gyerek! Nem tudtam ellenállni többé: megcsókoltam.

HUSZÁR ÓR OROSZORSZÁGBAN. — Hermann Lipót rajza.

MASZKIROZOTT ÚT.

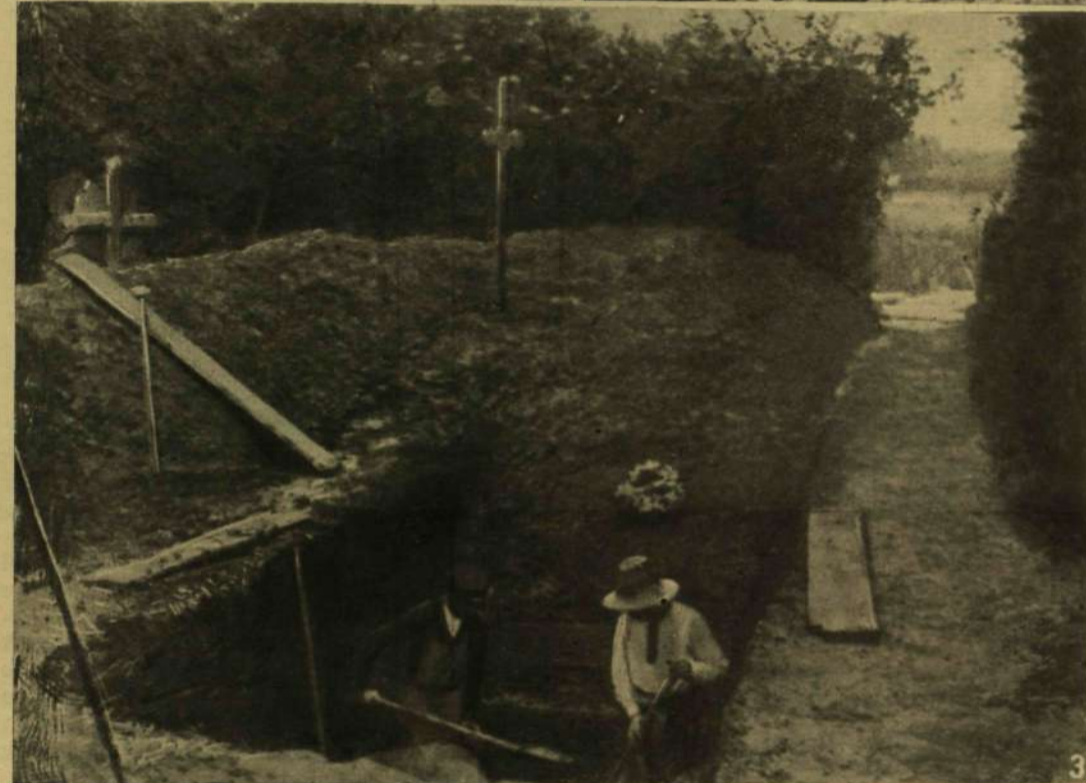

KÉSZÜLŐ FEDEZÉK.

TOLMEIN.

AZ OLASZ HARCOZTÉRREŐL. — Sztroky Kálmán félvételei.

1. Hatalmas obelisz emelkedett a bapaumei csatában elesett német tisztek sírhelye előtt. Az óriási vaskereszt alatt Stein tábornok, a híres volt főhadiszállásmester, később hadtestparancsnok emlékvéscse hirdette az elesett hősök örök dicsőségét. — 2. Fricourtban romhalma volt minden. A házak homlokzata ilyen sávár képet nyújtott. — 3. A bapaumei temetőben két környékbeli parasztember reggeltől napestig dolgozott az óriási tömegsztrac, a melybe az elesett franciák kerültek. — 4. A posiersi templom belsejében kő nem maradt helyén. A tetőzet leszakadt: a francia gránátok a Somme körüli első harcokban ezt a sok száz éves épületet is elpusztították. — 5. A posiersi templom és paplak környéke házak és épületek egymásra dobott borzasztó tömkelege volt. Érintetlenül a pusztulás csak egyet hagyott: az utazási fészket.

A NYUGATI NAGY HARCOZOK SZINHELYERŐL. — Fehér Armand félvételei.

A VÖRÖSTORONYI SZOROS. — Erdélyi fölvtétele.

AZ ELVESZTETT HAZA.

Regény. (Folytatás.)

Írta WALTER BLOEM.

A fiúk is odaugráltak és nagy volt az ujjongás. A konyhából Borcsa csinos, morcos képe tekintett ki... de hamar és ijedten visszahúzódt megint.

Hát már megint győztek ezek a svábok, ezek a felfuvalkodottak! Egyre megy. A vén boszorkány elment. Ebben a házban legalább Elzász győzött.

— De papa, a nagymama igazán elutazott — mondta Helén a győzelmi öröm daczára mégis kissé elfogódottan.

Lehetséges ez? Most sem tesz ez a hír semmi benyomást a papára?

— És — mi az? Odakinn ágyúdörgés hallatszik! És most, nem a Münster harangjainak ünnepi szava szólal meg hatalmas hangon?

— Papa, mi az, papa?

A papa fölemelte a másik újságlapot és ezt kiáltotta:

— Gyerekek, hallgassatok már — most jön a java!

Elővette a pápaszemét a tokjából, az orrára tette és felolvasott, olyan hangon, a melyben ujjongás és megindulás remegett:

Versailles 1871 január 18.

Ma déli 12 órakor a királyi kastély tükörtermében I. Vilmos, a poroszok királya a német fejedelmek és a Hanza-városok képviselőinek, valamint minden Páris körül gyülekezett csapatrészt képviselőinek jelenlétében német császár kiáltott ki és a német birodalom újr felállítását ünnepélyesen proklamálta.

A gyermekek ezúttal nem ujjongtak. Forró könnyeket láttak áradni apa szeméből. Ilyet csak kétszer éltek meg: anya halálós ágyán és anya nyitott sírjánál... Így hát némán állottak ott és apjuk megrendülése rájuk is átragadt s úgy hallgattak az ágyúszót, a harangzúgást, a

mely behatott csendes otthonukba. Nemesak Helén, a ki csaknem felnőtt volt már, hanem a fiúk is gyermekileg sejtve érezték, hogy valami új, valami mindenekfelett hatalmas lépett bele az életükbe.

— Igen, gyermekek, ezt az órát el ne felejtsetek, a míg éltek... eddig poroszok voltak — ma németek lettetek... Egy nagy nép tagjai voltatok mindig... ez a nap hazát adott nektek. Hazát, olyan nagyot és dicsőt, mint bármely más népe, más emberé e földön... A britt, a francia, az orosz most már nem büszkébbek és erősebbek, mint mi... nekünk is most már nemcsak szülőföldünk van, hanem hazánk is — nagy, hatalmas, egységes hazánk...

Borcsa el volt képedve, mikor a takarékos házigazda elküldte a városba egy öfrankossal. Egy üveg pezsgőt kellett hoznia... És senki se vonta felelősségre az öreg asszony eltűnése miatt.

Még a család körében is csak egészen mellékesen tárgyalták meg a nagymama elutazását. — Majd visszajön holnap, — nevetett Helén. — Tovább mint Frankfurtig úgy sem állja ki... Senkise mondta ki szóval, de valamennyien érezték, az öreg asszony sűrűvérű, örömtelen természetű mint valami teher nyomasztotta az egész háztartást... Majd csak megszűnek nélküle...

De hisz ez ebben a pillanatban olyan mindég! A roppant nagy dolog megtörtént, a sors betelt!

— És a fő kormánytanácsos megtöltötte a poharakat. Tátott szájjal, mintha feje ütötték volna, állott a Borcsa, mikor ő is kapott egy pohárral.

Mikor azonban odakinn hallotta a poháreszengést és konyhai lámpája fényénél betűzte a kimaradt újságlapokat, akkor kezdte megérteni.

— És bőséggel dobta ki az üres pezsgős poharat az ablakon az udvarba.

— Most már németek vagyunk, ez ellen nincs mit tenni...

Mikor minden ujjongás elhallgatott és a gyer-

mekek az ágyban voltak, Lehmann még sokáig ott ült egyedül a maradék pezsgő mellett.

Hogy ilyen órában nincs az ember mellett az, a kit élete társául szemelt ki... hogy annak előbb kellett mennie, mielőtt ez a legnagyobb dolog megtörtént, a mire német emberek valaha vágyódtak... A miről számtalanszor beszélt vele is, társnőjével, a ki szívének és agyának minden reményében osztozott... Hogy most... egyedül van az ember... És hozzá itt kell élni, az idegen, gyűlölettel teljes országban.

Most már van hazája — de van-e otthona?

XXIV.

Mióta Cécile megvált az apai háztól, mióta oly fájdalmasan meglazult az utolsó kötelék is, a mely a polgármestert elmúlt életével összekötötte — egy jómódú megánember és boldog családapa életével — azóta Kűsz professzorban egész gondolat és érzelm-világának lassú átalakulása ment végbe. Céciletteje volt számára az élő megtestesítője annak az elzászi eszmének, a mely addig létének megrendíthetetlen alapja volt — annak az álomnak a dolgok nyugodt egyenletességéről, a mely az embernek emgengedi, hogy vihartól óvottan és az élettől elvonulva éljen ideáljainak. Most, hogy elment mellőle az utolsó emberi lény, a kivel ezekben az ideálokban osztozott, mély borzongással kezdett tudatára jönni, hogy maguk az ideálok is megintogtak. Mennél többet érintkezett a német hatóságokkal, annál ellenállhatatlanabban tolt fel benne az a nézet, hogy itt olyan erők hatnak és nyulnak bele az ő és szülőföldje életébe, a melyek francia hazájából hiányoznak. Volt valami fagyos, valami absztrakt mindezekben a személytelenül eszelekvő emberekben, valami, a mi sajátosságosan elütött attól a kellemes melegségtől, melyet a francia temperamentum az emberek együttélése föl borított, abból a melegségből, a melyben a lágy elzászi természet oly otthonosan érezte magát. Igen, ezek itt borzasztó kemények voltak, mások iránt és önmaguk iránt. De ennek a kemény-

ségnek aztán megfelelt az eredmény is. Kűsz Emilnek vaknak kellett volna lenni a szándékos önámítástól, mint a hogy legtöbb honfűtára az is volt, ha nem akarta volna látni, hogy a rendnek és fegyelemnek milyen új szelleme vonult be a németekkel Strassburgba s általában a megszállott departmentokba.

Kűsz Emil azonban nem volt vak. Mennél mélyebbre sülyedt életerejének görbéje, annál világosabban, sokszor csaknem felelmetes tisztánlátással nézett bele hazája jövőjébe.

Ó volt az egyetlen ember Strassburgban, a ki egy pillanatra sem hitte el azokat a tébolyodott híreket, melyek Bourbaki előnyomulása előtt keringtek. Az ilyen vállalkozás csak a titok legsűrűbb fátyola alatt sikerülhet. E helyett Franciaország, Svájc, Németország sajtója minden részletében tárgyalta, mielőtt még kifejlődésre jutott volna. Hogy ez egyáltalában lehetséges volt, már az is bizonyította azt a gyermekes együgyűséget, a melyvel Franciaországban a legóriásibb vállalkozásokba is belefognak. Aztán a vánszorgó lassúság, a melyvel előbbre jutott, a kivétel fantasztikus szétzúllottsága!

Ezzel szemben álltak a hódítók pártján a fölfüggesztés és ijedség első pillanata után ott állt a rendíthetetlen nyugalom, a vas bizalom a fronton levő fegyverekben és férfiakban, a szívós nyugalom a tovább dolgozásban, a mely még a rosszindulatban, a visszautasításban is a legmélyebb biztositást és akaratlan bámulatot kelti fel.

Igy tehát a Bourbaki összeomlásának a híre teljesen előkészülve találta a strassburgi polgármestert. És mikor a Münster harangjai beharangozták a német birodalom újjászületését, akkor Kűsz Emil teljesen tisztában volt azzal, hogy ennek az új német birodalomnak egy alkotó része lesz Elzász, Lotharingia — s szeretett Strassburgja — hogy csak egy választása van: vagy nem lesz elzászi, vagy német lesz.

Ez a változás természetesen nem ment végbe harcz nélkül az áldozatokban erős férfiban.

Egész élete mélyen össze volt nőve a francia viszonyokkal, emberekkel, érzésekkel. És ha a küzdőnek erős lelke kiállotta volna is az újnak roppant ostromát, a mely elhalmozta, elvasott teste vonakodott tovább is elviselni az átalakulások túlságos terhét, a melyek lelkét alapjaiban megrázták. Kűsz orvos volt és nem ámította magát. Tudta magáról, hogy elveszett ember.

Mióta azonban a leánya elment mellőle, a roppant fellázadás, a melyvel mindenki másnál keményebben feszült ellene az újnak, a készülőnek, — helyet adott a mély megadásnak. Olyan megadásnak, a mely ama világtörténelmi folyamat kerületlen logikájának felismeréséből keletkezett, a melybe hazája belezuhan.

Csekély számú bizalmas barátjával való beszélgetéseiben, a kiknek házában, mióta egyedül maradt otthonában, gyakrabban fordult meg, mint vendég, leplezetlenül kinyilvánította gondolatait, Kevesebb ellentmondással találkozott, mint a mennyitől tartott. Annak a vallakozásnak a siralmas összeomlása, a melybe Elzász utolsó görösös reményét helyezte, határozottan közreműködött a kedélyek átalakulásában. S a komoly emberek beszélgetéseiben, a kiknek Kűsz volt a szellemi feje, lassanként ki-formálódott a jövő ideálja: nem lehetnek többé francziák, hát legalább megpróbálják, hogy elzásziak maradhassanak. A porosz kötelesség-fogalom megm-revedő keménységével szemben, a mely lelkétlenné, személytelenné tesz, igyekezni fognak megőrizni azt a meghitt melegséget, a miről azt érezték, hogy ez az, a mi másfajta a francia kultura enyhe napján két évszázad alatt megérlelődött elzászi szel-lemben.

Mikor Kűsz Emil a bizalmas társaságból, a mely kis baráti körével összekötötte, visszatért magányos otthonába, akkor persze mély elkeseredettség vágta bele karjait örömtelen szívébe. Lelke mélyéből olyankor újra feltárta leküzdött gyűlöletét, a végtelen felháborodás földi boldogsága megsemmisítői ellen és a boldogtalan szerelmes epekedésével vágyódott ilyenkor élet-jelre gyermekeitől...

— És nap nap után mult a nélkül, hogy hír jött volna a távollevőktől. Tíz nap mult el a Lisaine-vonal elleni roham összeomlása óta. Időközben a táviró napról-napra hatalmas

eseményeket jelentett — Manteuffel hadserege Bourbaki hátában — a francia hadsereg romjait a svájci határ felé szorítják, ki van téve a teljes megsemmisülésnek, ha nem sikerül a semleges állam határát elérnie és legalább a megmaradtaknak, az ellenséges fegyverektől és a tél könyörtelen kegyetlenségétől megkímélteket nem menti át a szomszédos svájciak menedékebe...

— És ma, január huszonnyolcadikán olyan hír jött, a mely úgy látszik rányomta a bélyeget a kérelhetetlen végzetre, a melynek áldozatául esett Franciaország utolsó reménye: Bourbaki tábornok hír szerint öngyilkos lett Besarçonban...

Ezúttal a polgármester nem bírta megtenni, hogy hivatalából hazamenet még beszéljon valamelyik baráti házba. Este kilenc óra tájban jött haza és jó öreg Josephine remegő feszültséggel, a megrendülés forró könnyeivel hűsleges szemében adott át neki egy levelet, a melyen a német tábori postabélyegzője volt.

Kűsz professzor alig bírt a lábán megállni. A szíve akadozott. Kemény, rángató köhögés szakadt ki melléből s néhány perczre össze kellett kuporodnia székében, mielőtt megtalálta volna az erőt, hogy egy pillantást vessen a czím betűire. Mikor végre összeszedte magát, sokáig lámulat az írásra, a mely ismerősnek tűnt fel és mégis idegennek. Ezek a szilárd, kemény és mégis titkos remegéstől félrevezetett betűk — ezek egy gyermekleány kezétől valóknak?

A levélen rajta volt az «Esserti kastély» jelzés, január huszonnegyedikéről volt kelteve. A betűk táncoltak az apa szemé előtt — és a különösen elváltozott írás! És a stílus is mintha idegen lett volna. Ez nem volt többé az ő Cécilének gyermekes fecsegése — merev és élettelen mondatok voltak, mintha egy Niobe írta volna...

— És aztán mégis fojtott ujjongás tört ki az olvasó ajkairól az első szavaknál.

Louis él, meg van sebesülve, de él és Cécile ápolása alatt áll. Francia golyó találta, a németek részén mint segítőjét, csaknem harezoló társát a németeknek.

Megfoghatatlan mindez! A következő mondatok azonban rövid, de tökéletes magyarázatot adtak. A foglyoknak sáncot kellett ásni és a fiú belekeveredett az ütközetbe, vércznie kellett német katonák között, s most német kórházban fekszik.

— És aztán — aztán még valami különösebb következett.

— Ezt is egykori kvártélyos vendégünknek, Eggermann úrnak köszönhetjük. Ő fódözte fel Louist egy kótzóhelyen, egy parasztházban és elvitette Essertbe, természetesen nem is sejtve, hogy én itt vagyok. Megigérté Louisnak, hogy itt meg fogja látogatni, de három napig hiába vártunk rá. Aztán tudakozódtam és megtudtam, hogy január 18-án Chênebier faluban hősi halált halt.

Az olvasó mélyet lélezett és egy pillanatra egész világosan állt a lelke előtt a magas, egyenes német, a ki néhány hétig a hajlékában lakott, a kinek oly sokat köszönhet és a kit most utólért a sötét halál. Megrendülve hajlott vissza Kűsz Emil a karosszékeében és elfödte szeméit. Annak az estének a képe támadt fel benne, a mikor a német itt ült az ő asztalánál, a mikor megmutatta Berlinben maradt anyjának az arczképét... és mintha most is látta volna a meglepetésnek és a halk rosszsalásnak azt a sajátos pillantását, a melyvel a német tiszt a francia vértés kapitány arczképét nézte, a ki Cécile leendő férje.

De tovább, tovább! Cécile néhány rövid mondatlall leírta a jajokkal elborított vár borzalmas állapotát, a melyben ő és ápolta vannak, kérte apát, hogy keressen eszközöket és módokat,

A BÉKE KUTJA. — Állította a Budapesti Képzőművészeti Intézet.

Ligeti Miklós szobrászművész. Tóry Emil műgy. ny. rk. tanár és Pogány Móricz építőművészek alkotása.

A SAN GIOVANNI E PAOLO TEMPLOM VELENCEBEN, MELY REPÜLŐINK BOMBÁZÁSA KÖVETKEZTÉBEN MEGRÉSÜLT.

hogy sebesült fiát megszabadítsa ebből a nyomorúságból és hazahozhassa ápolásba az apai házába. De ő maga is vágyódik háza... nem érzi magát eléggé előkészültnek mind a borzalmak elviselésére, a melyekbe megdondólatlanul belemereszkedett... Mindez olyan nyersen, tényyszerű nyelven volt megírva, a mely sehogy sem volt összhangban az életörömmel teljes leány lényével, a ki ezekben a szobákban az ő szeme alatt nőtt fel. És kimondhatatlan aggodalom szorította össze az apa szívét — mi történt az ő leányával? Mit csinált belőle a háború?

Küsz Emil azonnal el volt határozva. Még egyszer meg kell tenni a keserves könyörgő utat az ellenséghez, ahhoz a Lehmann úrhoz, a kinek kimért jóságától kellett mindújra kikönyörögni háza üdvét.

A főkovács tanácsos azzal a mély tisztelettel fogadta a polgármestert, a melyet napról-napra nagyobb mértékben érezett a sorstól süjtött ember iránt, a kinek önfeláldozó kötelességteljesítése az egész német hitvallásokkal szembe fordítottá vált ki. Lehmann úr ugyanazon a szíven nézett, a melytől a főkovács tanácsosval beszélt, de hogy a súlyosan megpróbált apa számára kieszközölje az engedélyt fia hazahozatalára — arra alig volt valami reménye.

— Kedves Küsz úr — mondta a német — bármennyire meg vagyok győződve, hogy a fia idehaza sokkal jobban fogja magát érezni, semhogy másodszer is szökésre gondoljon, — a mint tudja, mégis csak elítélte egy porosz hadbírósgát egyfajta fogságra... Az egyedüli, a mi némi kilátást nyújthat, az volna, hogy a bíróság fejével, vagyis von Treskow úrral beszéljenék, őt kellene kérni, hogy a fiút ne küldje azonnal Spandaubá, hanem egyelőre a strassburgi helyőrségi kórházba, felgyógyulásáig. Ott ön és leánya néha meglátogathatják, az én Helénem is utána nézhetne olykor, mert neki mint a vörös kereszt tagjának szabad bejárása van a sebesültekhez.

Küsz úr minden okoskodás nélkül készen nyilatkozott, hogy elutazik az ostromló sereg főhadiszállására és fölkeresi a parancsnokot. Lehmann úr azonban ellentmondott neki.

— Strassburg városra érdekében, a főkovácsosság érdekében óva kell intennem, hogy ne tegye ki magát e nehéz és fájdalmas feladatnak. Ön nem jól van, köhög is. Az időjárás gyilkos hatású. Ön orvos. Maga is tudja, mennyire veszélyeztetné az utazás ránc nézve oly bécse egészségét. Azt indítványozom, — hadd tegyem meg az utazást én. Azt hiszem, meg van bennem a bizalom, hogy mindent meg fogok tenni, hogy Céccielét hazahozzam és a fiát a strassburgi kórházba juttassam. Hátha tiltakozott Küsz. Érezte, hogy ereje

elhagyja, be kellett vallania önmaga előtt, hogy ennek a szilárd hátgerincű idegennek a kezében jobban biztosítva van gyermekeinek hazatérése, mint az ő reszkető kezében.

— Lehmann úr, már teljesen meg vagyok edzve attól a megalázó érzéstől, hogy önnek mindig és újra mindig köszönetet kell mondanom... —

Polgármester úr, bármikor bármit tehetnék önért, ez csak parányi része annak a hálának, a melylyel a főkovácsosság önnek tartozik.

A professzor még egy utolsó védekező kísérletet tett.

— Ön is ép oly nehezen nélkülözhető itt Strassburgban, Lehmann úr, mint én. Tudja, az őcsém Mühlhausenben lakik. Hiszen ismeri. Őt fogom megkérni és hálás volnék, ha a főkovács tanácsos úrnál szíves volna engedélyt kieszközölni számára.

(Folytatása következik.)

A HÁBORÚ NAPJAI.

Szeptember 28. Román harcvezetőkönk a tulisi hegyháton Petroszentnyől nyugatra elkeseredett harcok. Nagyszébennél a helyzet kedvező. Székelyudvarhelytől és a Bisztricea-magaslatról délre az előcsatározások még folynak. Károly kir. herceg arcvonalán a harmas országhatártól délkeletre, Kirlibától északra, a Ludova vidéken és a Tatár-sorosról északra eredménytelen orosz támadások. Lipnicza Dolnátlól délre német csapatok sikeresen előretörték. Tersztyánszky vezérezredes hadseregénél Marvitz tábornok csapatai az egy hét előtt elvesztett utolsó állásrészt is visszahódították: közel 8000 oroszot elfogtak. A nyugati harcvezetők az Ancre és a Somme között a francziák és angolok minden eddigi tapasztalatot felülmúló tüzési előkészítés után megismerték a támadási útjukat. A németek legnagyobb részét visszaverték őket, Thiepvalnál és Eaucourt l'Abbayétól keletre még nem fejeződött be a harc. Az olasz harcvezetők csak repülőharcok.

Szeptember 29. Nagyszébennél a románokat megvertük. A városról délre és délkeletre fekvő magaslatok heves küzdelem után a szövetséges csapatok birtokába jutottak. A harc még nincs befejezve. A Kárpátokban a harc tovább tartott. Tersztyánszky vezérezredes hadseregénél tegnapelőtt összesen 41 orosz tisz, több mint 8000 főből álló legénység fogságba esett, 33 gépjegyzet és 2 ágyú zsákmányoltuk. A nyugati harcvezetők a Somme-csata megcsúszott. A nyugati szárnyon kis árokrész feladását követően a németek közelharcban visszaverték egy erős angol támadást. Az olasz harcvezetők a Karszt-fensíken erős olasz tüzési és aknavető tűz. A Fleims-völgyben a Gardinal és a Cima Busa Nebo elleni támadást visszavertük. A balkáni harcvezetők a helyzet változatlan.

Szeptember 30. Petroszentnyől nyugatra román előretöréseket visszavertünk. Bajor csapatokból álló átkaroló oszlop nagy kerülővel négy nappal ezelőtt az ellenség hátában elzárta a Vöröstorony-szoroson átvezető utat. Az ellenség minden arra irányuló kísérlete, hogy az utat újból megnyissa, hiábavaló maradt. Egyidejűleg nyugatról, északról, keletről osztrák-magyar és német oszlopok előrenyomultak a Nagyszébtől délre harcoló román hadosztályok ellen. Az ellenség kétségbeesetten védekezett; a küzdelem rendkívül véres volt. A román csapatokból csak a minden járó-művel használható utól elvágva, a fogarasi hegy-ségre menekültek. A foglalkozás száma óráról-órára növekszik. A zsákmány igen nagy, mivel az ellenség összes járműveit, a mennyiben meg nem semmisítheti, otthagyni kénytelen. A románoknak az erdélyi keleti arcvonaluk ellen tegnapelőtt újból megkezdett offenzívájára a Nagyszében körüli harcok kimenetelén már nem változtathatott. Bár Fogarastól északra és Székelyudvarhelynél előretolt csoportjainknak vissza is kellett huzódnia a főerőkre, másképp Hégentől délre német csapatok ellentámadása 11 román tiszet és 591 főnyi legénységet, valamint 8 géppuskát juttatott kezükre. Szeptember 29-én egy császári és királyi monitor-osztály, megerősítve egy Vedette-csoporttal, egy felfegyverzett gőzhajóval és a »Weichsel« nevű német motoros naszáddal, megdávta a románok corabiai kikötőjét. Az ellenséges védberendezések leküzdése után hajóink behatoltak a belső kikötőmedencébe, megsemmisítették a pályaudvart, a katonai kikötőberendezéseket, a múlt évben Corabiára menekült orosz felfegyverzett gőzösöket, aknavetőműveket és uszályhajókat és végül visszavitték a flottillalep helyére kilenc, a kikötőben visszatartott osztrák és magyar uszályhajót. Vesztésünk nem volt. Károly kir. herceg lovassági tábornok hadseregvezetőségénél a Ludova területen a harcok tovább folynak. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Vitonieczenél ellenünk intézett orosz előretörés visszaveréséről és a lengyel légiónak sikeres előtérharcáról eltekintve, nem volt különös esemény. A nyugati harcvezetők az Ancre és Courcellette között a németek visszaverték az angolok nagyerejű támadásait. Az olasz harcvezetők a tüzési és aknavető tűz.

ben 24 orosz tiszet, 2900 főnyi legénységet és 11 géppuskát szállítottunk be. A Brody-Lemberg vasút mentén ellenünk intézett orosz támadások is az ellenség teljes balsikerével végeztek. Két-száz hadifoglyot hagytak kezünk között. Volhyniában tegnap Tersztyánszky vezérezredes hadserege egész napon át a leg súlyosabb tüzési tüzeles alatt állott. Időről-időre az ellenség lövegeit saját lövészárkai ellen is irányította, hogy gyalogságát támadásra hajtsa előre, a mi azonban csak egyes helyeken sikerült neki. Ezeket az egyes előretöréseket tüzelesünk visszaverte. Ma reggel az ellenség nagy oszlopokat küldött a Svinuchy-tól északra nyugati felé állásaink ellen. Ellentámadásukkal visszaverték. A nyugati harcvezetők a Sommetől északra ismét erős harcok. Thiepval és Rancourt között több mint 20 kilométer területen az angolok és francziák nagy támadását, helyenkint közeletharczal visszaverték. Az olasz harcvezetők az egész tengerparti arcvonalon élénk tüzési tüzeles. A balkáni harcvezetők a Dobrudzsában Bukaresttől délre ellenséges csapatok megvetették lábukat a Dana jobbpartján. Topraisartól délnyugatra az ellenség támadásait visszaverték. A macedóniai arcvonalon a Tuhinoc-tólól északyugatra a Struma keleti partjára előnyomult angol osztagokat a bolgárok megtámadták.

Oktober 3. Petroszentnyől és a Vöröstorony-szoros területén román előretöréseket visszavertünk. Báránykútnál jelentékeny román erő elmentámadása a szövetségeseket kissé visszazsorította. Károly kir. herceg arcvonalán az oroszok kísérlete, hogy Boharodczanytól északra átkeljenek a Bysztricza Solotvinszkan, meghiusult. Brzezanypól délkeletre a Lisvonja-magaslat visszafoglalására irányuló kísérletet visszaverték. Volhyniában Tersztyánszky vezérezredes ellen az ellenség megújította nagy támadását. Svinuchy területén tizenhátszaz, Zalocztytól délnyugatra tizenkészeszaz indultak rohamra, saját lövészárkaik és visszabizonyító ezredek ellen is bőséges ágyútűzrel szorítottak, az utonnan felrisszított orosz gárdát már harmadszor feloldozták, de hasznátul. Állásaink kivétel nélkül birtokunkban vannak. Brodytól délre az utóbbi napokban beszélt foglalkozásunk száma közel 2600. A nyugati harcvezetők Sommetől északra tart a csata, különösen Le Sars és a Ligny-Thillois-Flers-i országot között. Az angolok leg súlyosabb áldozataik árán ért nyertek az Eaucourt l'Abbaye-i major két oldalán, egybeült nem arattak sikert. Az olasz harcvezetők a Görztől keletre eső magaslatok és a Karszt-fensík

Oktober 1. Petroszentnyől nyugatra a románok előretörései tegnap is meghiusultak. A Vöröstorony-szorosról délre Caneninél is nagy veszteségek mellett vertük vissza a román osztagokat. Fogarastól északyugatra a román előretörés elakadt. Székelyudvarhelytől nyugatra és északyugatra az ellenség továbbra is nyomást gyakorolt előretolt csapatainkra. A nagyszébeni harcvezetők tegnap délelőttig több mint 3000 foglyot, 13 ágyút, egy repülőgépcsnakot, két repülőgépet, 10 mozdonyt, 300 löszkocsi, 70 gépkocsit és 200 megrakott podgyászokcsit, egy kórházvonalat és tőmérékek egyéb hadiszert szállítottunk be. Kiegészítő adatok csak később következnek. A német csapatoknak Hégentől délre tegnapelőtt intézett támadásainál az ellenség nyolcz ágyút vesztett. Károly kir. herceg lovassági tábornok hadseregvezetőségénél a Kárpátokban elanyhult a harc. Brzezanypól délnyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvezetőségénél a Svinuchy-tól nyugatra és délre az ellenség nagy erővel támadott. A Zlota-Lipa és a Narajovka között küzdő török csapatok elkeseredett közelharcokban visszaverték az ellenséget. A pututoryi vasútállomástól északra az oroszok néhány száz méternyi társ nyertek

démia volt kitűző növedéke, honvéhadapród, az északi harczterén. — BALLA DEZSŐ, hadapród-jelölt, az északi harczterén, 20 éves korában. — PANETH LÉO, önkéntes szakaszvezető, az északi harczterén légi torpedórobbanás következtében. — GAÁL LÁSZLÓ, honvéhadapród, első éves műegyetemi hallgató, a Capul-magaslatért vívott nehéz küzdelemben.

Elhunytak még a közelebbi napokban: CONCLIA EMIL, a nagyszombati káptalan prépostja, 66 éves korában. — Dr. KEMÉNY PÁL, zirczi ügyvéd, a Zirczi Takarékpénztár és több uradalom ügyéze, a zirczi kerületnek több cikluson át országgyűlési képviselője, 60 éves korában, Zirczen. — WEIGERTH KÁROLY, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank terézvárosi főköjének igazgatója, 54 éves korában. — Siménfalvi SZÉKELY KÁZMÉR, honvédelmezredes, Pest vármegye kapitánya, 50 éves korában, Budapesten. — SCHILLER JÁNOS GYÖRGY, székesfehérvári törvényhatósági bizottsági tag, ház-tulajdonos, Budapesten. — Sipeki BALÁS BÉLA, honvédszázados, 35 éves korában. — KILIÁN JÓZSEF, a Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda-részvény társaságának három évtizeden át volt elnöke-raktárnoka, 79 éves korában, Budapesten. — Dr. KOVÁCS GÁBOR, a miskolci református főgimnázium nyug. igazgatója, Miskolcon. — DREISZIGER JÓZSEF, a Rábaközi Mészáros Ipartársulat elnöke, Sopron vármegye törvényhatósági bizottsági tagja, 53 éves korában, Csornán.

Néhaj barátosi Mirtse Dénes, 1848—49-iki honvéderőnagyzvegye, nagyborosnyói BARTHA CECILIA, az oláhbetűs elől történt menekülése közben, 89 éves korában, Tordán. — ÖZV. LECHNER GYULÁNÉ, a nemrégiben elhunyt Lechner Gyula jeles műfordító, a Kisfaludy-Társaság tagjának özvegye, 75 éves korában, Dombóvárott. — ÖZV. BEER SALAMONNÉ, szül. Altstädter Julia, jászivűségéről és jótékonyaságáról ismert urhölgy, 84 éves korában, Budapesten.

EGYVELEG.

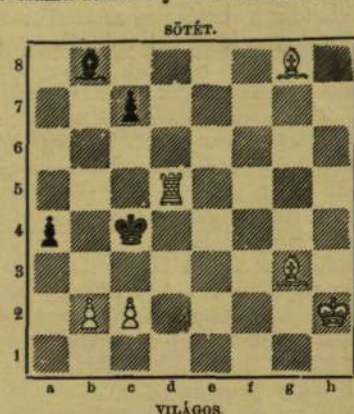
* A szivar mint gyújtogató. A múlt évben csak magában New-Yorkban 1306 tüzesetet okoztak szivarral vagy cigarettával s az ezzel okozott kár többre rög hétszáz ezer dollárnál. Gyufával való gondatlan bánás 1414 esetben okozott tüzet New-Yorkban.

Egészséges fogak birtokában lenni a legnagyobb szerencsét jelenti. Jó megrágás, fél emésztés.

és, mondja egy régi közmondás, amely az orvosi tudomány mai állása mellett, már régóta igazmondásnak bizonyult, mert csakis egészséges fogorokkal vagyunk képesek az ételeket apróra rágni, miáltal a gyomornak felesleges munkát megtagarunk és az emésztés semmiféleképp sem akadályoztatik. Radikális szerez, fogaink épségben tartásának és jólétünk előmozdításának a közel 30 év óta közismert és orvosok által állandóan ajánlott Sarg f'le Kalodont fog-erőme és Kalodont szájviz.

SAKKJÁTÉK.

3025. számú feladvány Dr. Frankenstein Lipóttól.

VI. Lósa

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

3022. számú feladvány megfejtése Traxler Károlytól.

Világos. Sötét.

1. Kd7—c7 — Fe7—d8† 1. ————— Fe7—d6

2. Ke7—d8 stb. 2. Ke7—d6 stb.

1. ————— Fe7—f8 1. ————— Kg8—f8

2. e6—e7† stb. 2. Vd5—a8† stb.

1. ————— Fe7—f6

2. Fe5—f6 stb.

Helyesen fejtették meg: A «Budapesti Sakk-kör» (Budapest). — Hoffbauer Antal (Lipóttól). — Kintzig Péter (Fakert). — Székely Jenő (Győr). — Bácsi Péter (Budapest).

Szerkesztői üzenetek.

A tenger. Az allegoria nagyon átlátszó és utazó, s hogy mégis szükségesnek tartja végén külön meg is magyarázni, az csak azt mutatja, mennyire nem érti, mit kell az írónak megírni, mit kell az olvasó kitaláló és megértő képességére bízni. Ez pedig az írói képesség alfaja.

Nagyszében. Kisebb igényű lap, esetleg napilap közölné, nekünk kisebb tulságosan naphoz kötött érdekü. Gyere haza már. Egyszerű kis sóhaj, igaz asszonyi érzéssel, de vajmi kevés költői kifejező erővel.

A «VASÁRNAPI UJSÁG» 63-ik évfolyama.

A «Vasárnapi Ujság» a legrégibb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap évenként több mint 130 íven s több mint másfél ezer képpel, legjelesebb hazai íróink és művészeink közreműködésével jelen meg.

Előfizetési föltételeink:

A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 5 korona, fél-évre 10 korona.

A «Vasárnapi Ujság» a «Világkrónika»-val negyed-évre 6 korona, félévre 12 korona.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalába, Budapesten, Egyetem-utca 4. szám küldendők.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 86-ik számában megjelent képtalány megfejtése: Doberdó.

Felelős szerkesztő: HOITSY PÁL.

Szerkesztőség telephelye: Budapest, IV. Vármegye-utca 11.

Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

Most jelent meg!

KOLLÁNYI BOLDIZSÁR

VÉRFOJTOK

Énekszó a fürgetegben

1914—1916

Ára 4 korona

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrassy-út 21.
és minden könyvtáránál

Érdekes ujdonság!

A mai magyar művészet Képzőművészeti anthológia

Szerkesztő: Előszóval ellátta:

GYÖNGYÖSY NÁNDOR PAKAI GYULA

Cikkeit írták:

GR. ANDRÁSSY GYULA, MAGYAR ELEK,
BÁLINT LAJOS, MALONYAY DEZSŐ,
GYÖNGYÖSY NÁNDOR, RÓZSA MIKLÓS,
LYKA KÁROLY, SZABLYA JÁNOS.

A kötetet több mint 150 szép kép díszíti.

Ára 6 korona.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrassy-út 21.
és minden könyvtáránál.

Vadászsportot űzők

akár itthon, akár a fronton vannak —
figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD”

KÉPES VADÁSZUJSÁG-OT

Állandó melléklete:

„A vadászeb”

című egyedüli magyar nyelvű eb-
tenyésztési szaklap. — Mindkét lap
gyönyörűen illusztrálva.

Előfizetési ár mindkét lapra: egész
évre 14 kor., félévre 7 kor., negyed-
évre 3.50 kor., egyes szám ára 50 fillér.

Tessék mutatványszámot kérni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Buda-
pest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.
(Franklin-Társulat.)

A Kultura és Tudomány

minden kötete a modern gondolkodás kiváló terméke.

1. Széchenyi eszmevilága. I. Gaal Jeus, Beöthy Zsolt, Prohászka Ottokár, Kenessey Béla, gróf Vay Gáborné, gróf Andrássy Gyula tanulmányai. Kötve K 1.60
2. A szikratáviró. A Slaby tanárnak a német csásár előtt tartott felolvasásai után átdolgozta Kreuzer Géza mérnök. Kötve K 1.20
- 3-4. A természettudomány fejlődésének története. Két kötet. Irta Wilhelm Bälche, ford. Schöbflin Aladár. Kötve K 2.40
5. Kant-Breviarium. Kant világnézete és életfelfogása. A művelt ember számára, Kant irataiból összeállította dr. Gross Félix, ford. dr. Polgár Gyula. Kötve K 1.60
6. Az emberiség jövője. Irta Heinrich Lhotzky, fordította Schöbflin Aladár. Kötve K 1.20
7. A vagyon tudománya. Irta I. A. Hobson, fordította dr. Sidó Zoltán. Kötve K 2.—
8. A szociológia vázlata. Irta G. Palante, ford. dr. Mikos Lajos. Kötve K 1.60
9. A tömegek lélektana. Irta Le Bon, ford. Balla Antal. Kötve K 2.—
10. Rodin beszélgetései a művészetéről. Összegejtötte Paul Gsell, ford. Farkas Zoltán. Kötve K 1.20
11. Henri Bergson filozófiája. Irta René Gillouin, ford. Farkas Zoltán. Kötve K 1.20
12. Széchenyi eszmevilága. II. kötet. Apály István, Imre Sándor, Pauler Akos, Zsilinszky Mihály, Márki Sándor, Gaal Jenő tanulmányai. Kötve K 1.60
13. A francia irodalom főirányai. Irta G. L. Strachey, angolból ford. Schöbflin Aladár. Kötve K 1.60
14. A világegyetem élete. Irta Svante Arrhenius, fordította Polgár Gyula. Kötve K 2.—
15. Az ember helye a természetben. Irta Lenboscák Mihály dr. Kötve K 1.60
16. Az élet értelme és értéke. Irta Rudolf von Eucken, ford. Schöbflin Aladár. Kötve K 2.—
17. A gondolatszabadság története. Irta J. B. Bury, ford. Balog Gábor. Kötve K 2.—

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (WODIANER F. és FIAI) R.-T.-nál
Budapest, VI., Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

AZ AËRO

A repüléssel és léghajózással foglalkozó egyedüli magyar hivatalos folyóirat.

Minden számában érdekes és eredeti fényképfelvételeket közöl. A léghajózás eseményeiről, fejlődéséről és céljairól kitűnő és könnyen érthető népszerű cikkekkel tartalmaz. Különösen figyelemre méltók a léghajózás és repülés hadi alkalmazásáról írott közleményei, valamint az ifjúság számára külön fenntartott kisrepülőgépek (modell) rovata.

Mutatványszámokat a kiadóhivatal szívesen küld

Budapest, I. ker., Rerek-utca 46. sz.

RENDELÉSNEK SZIVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI

„DELI BAR”

Budapest, V., Wurm-utca 2. sz.

UJONNAN BERENDEZVE
szeptember hó 15-én megnyílt.

A bar-ban este 8-tól 1-ig koncert és tánc.

■ A kávéházban délután 5—7-ig zene.

+ Az elhízás +

Kitűnően bevált ellenszere az arany-
érmekkel és oklevelekkel kitüntetett
Doboz. Nincs túlzás, nincs káros
nincs kiálló csipő többé, hanem
csak káros elegáns alak és kezes
termet. Nem orvosság ez, nem titok
szor, csupán a tudomány és egészsé-
geseknek bizonyos eszközök a nor-
mális testalkat elnyerésére. Diétára
nincs szükség, sem a szigorú étel-
rend megváltoztatására. A hatás
megér. Egy csomag, amely egy hó-
napra elég, 7.50 K, két csomag 14 K.
Kapható a pénz előleges beutalás
vagy utalás mellett. Gyártó: Hivaryon & Co. New York. Egyedüli
székhelyi hely: Gross Antal ki-
vitelei háza, Budapest, VIII. ker.,
József-körút 23/a. sz.

Érdekes ujdonság!

legyőzhetetlen
ország

Irta: Dödy

Ára 2 korona

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál
Budapest, VI., Andrassy-út 21.
és minden könyvtáránál

Rendelésnél
sziveskedjék lapunkra
hivatkozni.

A Magyar Könyvtár

kasszetta kiadása.

Ambrus, Heltai, Kaffka, Kóbor, Krúdy, Lakatos,
Molnár, Sebők, Szini, Szöllösi

64 elbeszélést
tartalmazza 10 kötetben,

külön-külön kötetben, színes borítékkal.

A tíz kötet egy kasszettában ára 6 K.

MAGYAR KÖNYVTÁR
A FRONTRA!

Tíz füzet, tartalmaz 64 kitűnő elbeszélést.

Ára tábori csomagolással együtt 3 K.

Kaphatók minden könyvkereskedésben.

42-53=120/16

Most megjelent
érdekes ujdonság:

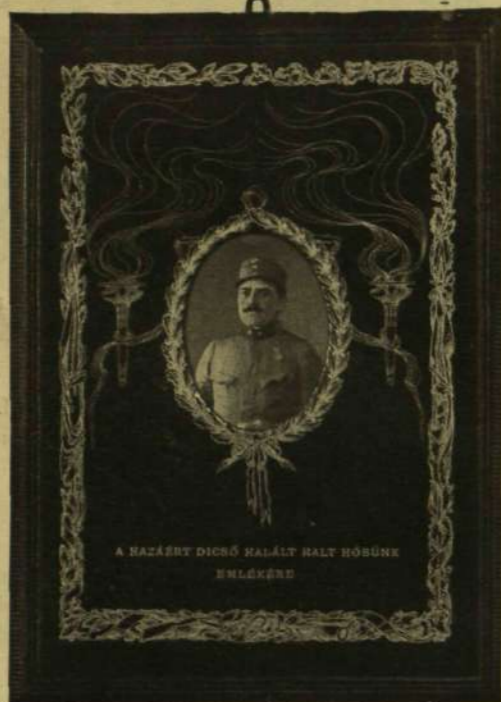
A sárga kérdés

Emberföldrajzi és
politikai tanulmány

Írta: **SEBŐK IMRE dr.**

Ára 1 korona 50 fillér

Megrendelhető:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál
Budapest, VI., Andrásy-út 21.
és minden könyvársznál

Őrizzük meg hősi halált halt kedveseink emlékét!!

A világháború majd minden családból kiragad egy-egy kedves hozzátartozót, kinek emlékét szívünkbe zárva, feledni nem tudjuk. Ezeknek a dicső halált halt hőseinknek emlékét megörökítendő, igen diszes, szép kivitelű fényképtartó keretet, (fekete moiret alapon, ezüst nyomással) melybe bármilyen arckép beilleszthető, 2 korona beküldése ellenében bérmentve küld

Méhner Vilmos kiadóhivatala,
Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Eredeti nagyság 10x28 cm. Törvényesen védve.
Tetszés szerint falra is függeszthető, asztalra is állítható.

Gyűjtőknek 6 darab után 1, 10 darab után 2 tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Most jelent meg!

Köveskúti Jenő
versei

ÁRNYAK

Szalay Pál rajzaival

Ára 3 korona

Megrendelhető:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrásy-út 21.
és minden könyvársznál

A hadi technika csodáit

tartalmazza érdekes leírásban
az **UNIVERSUM** háborús kötete.

Szerkesztette **HANKÓ VILMOS dr.** Ára kötve 8 K 50 fillér.

Megrendelhető: **Lampel R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrásy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

**Rendeléseknél sziveskedjék
lapunkra hivatkozni.**

ÚJ KÖNYV!

Magyar katonatisztek hőstetteit
örökíti meg

A MI HŐSEINK

Tisztjeink hőstettei
a világháborúban

WOINOVICH EMIL
cs. és kir. gyalogsági tábornok
veselése alatti szerkesztője
VELTZE ALAJOS
cs. és kir. alezredes, a cs. és kir.
hadilevitár osztályfőnöke

Közreműködtek:
REICH ÁRPÁD
m. kir. honvédtusár-alazredes
BENEDEK ELEK és
BENEDEK MARCELL

Képmellékletekkel

Ára kötve 6 korona

A Franklin-Társulat kiadása

Kapható minden könyvkereskedésben

Új könyv!

A német hadegészség-
ügyi szolgálat és ezzel
kapcsolatban a Vörös-
kereszt-intézményrend-
kívüli szerepének és
fontos munkásságának
részletes és érdekfeszítő
ismertetője:

A nyugati harcszintéren

Tanulmány

Írta
Békei Pirkner János
miniszteri tanácsos,
országgyűlési képviselő,
Vöröskereszt-Egyleti
főmegbízott-helyettes.

Ára 1 korona.

Megrendelhető: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI. Andrásy-út 21. sz.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

VASÁRNAPI UJSÁG

42. SZ. 1916. (63. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, OKTÓBER 15.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek: Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postáling meg-
határozott viteldij is csatolandó.

AZ OROSZ HARCZTÉRŐL: TELJES BIZTONSÁGBAN.